

**UCHWAŁA NR LI/616/17
RADY MIASTA ZABRZE**

z dnia 18 grudnia 2017 r.

w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 r.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1875), art. 4¹ ust.1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz.487 z późn.zm.) oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 783 z późn. zm.), na wniosek Prezydenta Miasta Zabrze

uchwała się, co następuje:

§ 1.

Przyjąć Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały, będący częścią strategii rozwiązywania problemów społecznych.

§ 2.

Zapewnić w budżecie miasta środki pochodzące z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, na realizację Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierzyć Prezydentowi Miasta Zabrze.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2018 roku.

Przewodniczący Rady Miasta
Zabrze

mgr Marian Czochara

Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018.**§ 1.****Diagnoza stanu problemów alkoholowych i narkotykowych w Zabrzu.**

Diagnozę opracowano na podstawie danych z instytucji zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkotykowych w Mieście Zabrzu.

Posługując się wynikami polskich badań epidemiologicznych, liczbę osób uzależnionych w Polsce można oszacować na ok. 600 tys., zaś osób pijących alkohol szkodliwie na ok. 2,5 mln.

Uchwałą Rady Miejskiej Nr XV/130/03 z dnia 22.09.2003 roku ustalono limit 400 punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa).

Limit ten nie został przekroczony i na koniec września 2017 roku punktów takich było 298.

Uchwałą Rady Miejskiej Nr XXXVI/539/01 z dnia 17.09.2001 roku ustalono limit 200 punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży.

Na koniec września 2017 roku punktów takich było 89.

1. Naruszenie prawa i porządku publicznego pod wpływem alkoholu obrazują dane z Policji**

	01.01- 30.09.2015	01.01- 30.09.2016	01.01- 30.09.2017
Interwencje domowe ogółem**, w tym:	.	3731	4832
-decyzje o sporządzeniu „Niebieskich Kart”, stwierdzające przypadki przemocy domowej,-***	115	119	103
w tym sprawcy pod wpływem alkoholu***	69	56	51
- nieletni uczestniczący w aktach przemocy***	28	25	20
-wnioski skierowane do Sądu za wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi ruchu na drogach	.	617	414
-spowodowane pod wpływem alkoholu **	147	127	79
- w tym popełnione przez osoby nieletnie	19	2	0
-liczba uczestników ruchu drogowego poddanych badaniom na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu	ok. 237 tys	168340	114 451
- przestępstwa odnotowane w związku z naruszeniem ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	119	179	261 (czynów)
-w tym przestępstwa popełnione przez osoby nieletnie	23	54	163 (czyny)
-osoby poddane badaniom testerem na zawartość środków psychoaktywnych	12	32 (16 pozytywnie)	156
-liczba nietrzeźwych kierujących	425	289 (w tym po uż. alkoholu)	159
-nietrzeźwi sprawcy zdarzeń drogowych	34	23	22
-liczba kierujących, którym zatrzymano prawo jazdy	317	253	226
-którym odebrano prawo jazdy	236	198	104
nietrzeźwi piesi - sprawcy wykroczeń drogowych	brak danych	brak danych	7

i Straży Miejskiej**

	01.01.- 30.09.2015 r.	01.01.- 30.09.2016 r.	01.01.- 30.09.2017 r.
-interwencje związane ze spożywaniem napojów alkoholowych w miejscach niedozwolonych **	2562	2289	4693 (wzmoczone patrole w miejscach gdzie picie alkoholu jest niedozwolone)

- osoby doprowadzone do Izby Wyrzeźwień, w tym:	525	545	475
- mężczyźni	490	506	450
- kobiety	35	39	25
- nieletni	.	0	0

2. Izba Wyrzeźwień **

	01.01- 30.09.2015	01.01- 30.09.2016	01.01- 30.09.2017
osoby przyjęte ogółem w tym:	2623	2829	2478
- mężczyźni + nieletni	2283+20	2437+14	2160+20
- kobiety + nieletnie	315+5	374+4	296+2
-osoby z terenu Zabrze	2353	2737	2360
-porady w punkcie konsultacyjnym-**	1368	1620	1194

3. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie.

	01.01- 30.09.2015	01.01- 30.09.2016	01.01- 30.09.2017
-rodziny objęte pomocą, w których ogółem żyje osób	4082 10150	3943 9309	3497 7880
- rodziny, w których powodem przyznania pomocy był występujący problem alkoholowy, w których ogółem żyje osób-**	190 437	209 425	189 324
-rodziny, w których powodem przyznania pomocy był występujący problem narkotykowy, **	16	9	10
-osoby skierowane do MKRPA w celu podjęcia leczenia	28	71	54
-uczniowie objęci pomocą dożywiania w szkołach i świetlicach	2384	1831	1220
- porady udzielone w punkcie konsultacyjnym MOPR ds. rozwiązywania problemów alkoholowych ogółem,** w tym udzielonych:	4266	4498	3218
-mężczyznom	3255	3250	2447
-kobietom	1011	1248	771
- osoby objęte terapią indywidualną, w tym:	499	506	410
-mężczyźni	374	363	297
-kobiety	125	143	113
- porady udzielane współzależnym, w tym:	10	14	9
-mężczyznom	3	2	2
-kobietom	7	12	7
-osoby skierowane na leczenie odwykowe ogółem, w tym	15	7	8
-mężczyźni	10	6	6
-kobiety	5	1	2

4. Zespół Interwencji Kryzysowej.

	01.01- 30.09.2015	01.01-30.09.2016	01.01- 30.09.2017
-rodziny korzystające z pomocy ZIK,	375	366	398
w tym z problemem przemocy w rodzinie-***	152	108	111
-udzielone porady łącznie ***	1411	1286	1716
-liczba osób uczestniczących w programach korekcyjno-edukacyjnych	23	15	9
-liczba „Niebieskich Kart” ***	207	221	205
-ilość spotkań grup roboczych związanych z wszczęciem procedury „Niebieskiej Karty”	827	1249	1405

5. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

	01.01- 30.09.2015	01.01- 30.09.2016	01.01- 30.09.2017
- przyjęte wnioski o leczenie odwykowe, ***	299	271	281
w tym:			
-od rodziny	93	76	85
- z Sądu Rejonowego -kuratorzy	20	17	24
- z Policji	120	88	105

- z Izby Wyrzeżeń	7	7	9
- z MOPR	28	48	28
- Miejski Zespół Interdyscyplinarny	11	17	8
- z Prokuratury	14	13	13
- innych	6	5	9
wnioski skierowane do Sądu	150	120	100
- sprawy zawieszone	145	128	159
- sprawy umorzone	12	8	5
- wnioski skierowane do biegłych	160	159	153

6. Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień.**

	01.01- 30.09.2015	01.01- 30.09.2016	01.01- 30.09.2017
-Porady indywidualne***	13172 w tym 5630 porad w ramach Poradni Zdrowia Psychicznego	13 361 w tym 5853 porad w ramach Poradni Zdrowia Psychicznego	13973 w tym 6168 porad w ramach Poradni Zdrowia Psychicznego
-konsultacje	656	611	608
-porady grupowe***	6212	5689	5492
-porady prawne	119	59	119
-porady udzielone osobom nieubezpieczonym	192	228	302
-porady udzielone osobom z ubezpieczeniem unijnym	0	0	0
-pacjenci z rozpoznaniem uzależniania od alkoholu	1023	1124	966
- pacjenci z rozpoznaniem uzależniania od środków psychoaktywnych	375	346	327
- pacjenci z rozpoznaniem patologicznego hazardu	73	83	69
-osoby współuzależnione	325	335	336
-pacjenci pierwszorazowi ***	1103	757	1124
-pacjenci przyjęci w Dziennym Oddziale Terapii Uzależnienia od Alkoholu*** w tym:	95	78	92
- mężczyźni	64	53	58
- kobiety	31	25	34
-pacjenci przyjęci w Dziennym Oddziale Terapii Uzależnienia od Środków Psychoaktywnych***	47	39	34
w tym:	35	29	28
- mężczyźni	12	10	6
- kobiety			

W ramach działalności Ośrodka prowadzone jest:

- 1) poradnictwo i terapia indywidualna i grupowa dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- 2) poradnictwo psychiatryczno-psychologiczne oraz program terapii grupowej w ramach poradni zdrowia psychicznego,
- 3) świetlica socjoterapeutyczna dla młodzieży w wieku 12-16 lat,
- 4) szkolenie dla różnych grup zawodowych nt. problemów uzależnień, przemocy w rodzinie i inne,
- 5) poradnictwo prawne,
- 6) Dzienny Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu,
- 7) Dzienny Oddział Terapii Uzależnienia od Środków Psychoaktywnych.

W ramach działalności profilaktycznej prowadzona jest pomoc dla młodzieży eksperymentującej ze środkami odurzającymi oraz ich rodzicom.

7. Programy profilaktyczne w szczególności : *

	2015	2016	2017
„Debata” - udział klas gimnazjalnych -ilość uczniów *	ok.600	ok.400	.
„Korekta” -udział klas szkół średnich -ilość uczniów *	ok. 600	ok.400	.
NOE - udział uczniów szkół ponadpodstawowych *	ok. 650	ok.650	ok.650
"Zresetuj się"-profilaktyka dla młodzieży	.	.	ok. 750
"Lokomotywa rodzinna"-adresatem projektu były rodziny zamieszkałe na terenie Biskupic: -ilość osób	39	-	30
Zajęcia profilaktyczno-edukacyjne w punkcie konsultacyjnym „Pomarańczowej Linii”, -udział uczniów *	15	15	16
Powiatowa Młodzieżowa Szkoła Liderów Profilaktyki - udział uczniów *	16	16	16
Kampania „Zachowaj trzeźwy umysł” - udział nauczycieli i koordynatorów - udział uczniów * - udział rodziców	206 8312 1878	276 8812 1578	230 9472 2098
Program profilaktyczny "Archipelag Skarbów" -uczniowie* -nauczyciele -rodzice	.	556 149 193	.
Koncert profilaktyczny "Chroń to co masz" zespołu PTAKY -liczba uczestników Dyskoteka profilaktyczna "Potrafimy się bawić bez używek" -liczba uczestników/dzieci i młodzieży* Kampania profilaktyczna "Wkraczasz w dorosłość-Wybieraj!" -liczba uczestników	ok. 700 osób zorganizowana w maju i listopadzie	ok. 200 osób 1 dyskoteka profilaktyczna w listopadzie	ok.300
Kampania Profilaktyczna "Łańcuch czystych Serc" -liczba dzieci i młodzieży	ok. 1200	ok.350	ok. 250
„Aktywna Młodzież” -liczba dzieci i młodzieży -liczba liderów profilaktyki	ok. 1500 50	ok.1500 51	ok.1200 59
Projekt edukacyjny: Jak żyć bezpiecznie, zdrowo „Kicaj zdrowo” -liczba dzieci *+liczba koordynatorów	2600 14 koordynato- -rów, relaizacja programu w klasach I-III zabrzeńskich szkół podstawowych	2700 14 koordynato- -rów, relaizacja programu w klasach I-III zabrzeńskich szkół podstawow	4623 14 koordynato- -rów, relaizacja programu w klasach I- III zabrzeńskich szkół podstawow
Zajęcia wspomagające rozwój dzieci w wieku przedszkolnym z rodzin patologicznych i niewydolnych wychowawczo „ Szansa na lepsze jutro” liczba dzieci i rodziców.	33	39	29
Grupa socjoterapeutyczna "Promyk"-liczba dzieci*	16	15	15
Program socjoterapeutyczny dla dzieci zagrożonych niedostosowaniem społecznym"Życie bez przemocy" -liczba dzieci -liczba rodziców	15 10	12 8	11 8

2015 r.

1)W 2015 w ramach porozumienia zawartego pomiędzy Miastem Zabrze a Policją, przekazano środki finansowe w wysokości 32 000,00 zł, z przeznaczeniem na pokrycie wydatków związanych z zakupem jednego zestawu urządzenia stacjonarno-mobilnego oraz 7 zestawów urządzeń stacjonarno-przenośnych do badania zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu uczestników ruchu, w celu usprawnienia działań prewencyjnych w Zabrzu, na potrzeby Komendy Miejskiej Policji w Zabrzu.

2)W 2015 r. w ramach kampani profilaktyczno – interwencyjnej „Międzypokoleniowa Koalicja Nieobojętnych” została przeprowadzona diagnoza zjawiska sprzedaży napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim

w Zabrzu metodą „Tajemniczego Klienta, (badanie objęło 72 wylosowanych punktów sprzedaży napojów alkoholowych: 38 małych i średnich sklepach spożywczych, 26 super i hipermarketach oraz 8 sklepach działających na terenie stacji paliw).

2016 r.

3)W 2016 w ramach porozumienia zawartego pomiędzy Miastem Zabrze a Policją, przekazano środki finansowe w wysokości 32 000,00 zł, z przeznaczeniem na pokrycie wydatków związanych z zakupem 10 opakowań kaset (200 sztuk) do urządzenia DrugTest5000 oraz 10 opakowań testów (200 sztuk) jednorazowych DrugCheck3000, 4 opakowania jednorazowych testów (DCH3000), 1 opakowanie SSK5000-zestaw do pobierania próbek z materiałów, niezbędnych do badania obecności narkotyków w organizmie uczestników ruchu na terenie Zabrza, celem dalszego usprawniania działań prewencyjnych

w Zabrzu, na potrzeby Komendy Miejskiej Policji w Zabrzu.

4)W 2016 r. Miasto Zabrze zleciło badanie „Picie alkoholu i używanie narkotyków przez młodzież szkolną na terenie Zabrza” zgodnie z metodologią i standardami projektu ESPAD. W badaniu, uczestniczyła młodzież szkolna z dwóch grup wiekowych: uczniowie klas trzecich szkół gimnazjalnych oraz uczniowie klas drugich szkół ponadgimnazjalnych tj. liceów ogólnokształcących, liceów profilowanych, zasadniczych szkół zawodowych i techników. Dzięki objęciu badaniem wymienionych dwóch grup wiekowych możemy zaobserwować zmiany w zachowaniach i postawach nastolatków w dwóch różnych momentach procesu dojrzewania. Próba badawcza: 682 uczniów klas trzecich klas gimnazjów, 724 uczniów drugich klas szkół ponadgimnazjalnych (łącznie 70 klas) Suma liczby badanych osób: 1406.

2017 r.

5)W 2017 r. w ramach porozumienia zawartego pomiędzy Miastem Zabrze a Policją, przekazano środki finansowe w wysokości 36 000 zł, z przeznaczeniem na zakup jednego zestawu urządzenia stacjonarno-mobilnego (typu Alcotest 9510 IR), 6 zestawów urządzeń stacjonarno-przenośnych (typu Alcotest 5820) do badania zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu uczestników ruchu na terenie Zabrza oraz 7 zestawów DrugCheck 3000 na pokrycie wydatków związanych z zakupem urządzenia do mierzenia zawartości narkotyków w ślinie z przeznaczeniem dla Komendy Miejskiej Policji w Zabrzu na 2017 r.

6)W 2017 r. Miasto Zabrze zleciło realizację badania ilościowego dot. zjawiska picia alkoholu, używania substancji psychoaktywnych i innych zachowań ryzykownych wśród studentów na terenie Zabrza, na próbie badawczej co najmniej 1000 osób.

7)W ramach działalności profilaktycznej prowadzone są programy terapii grupowej dla uzależnionych w Zakładzie Karnym i Areszcie Śledczym, ilość objętych w 2017 roku wynosi: 142 osoby.

8. Zasoby umożliwiające prowadzenie działalności profilaktycznej i leczniczej na terenie miasta to - * :

1) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

2) SPZOZ Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień,

3) Zespół Konsultantów przy MOPR,

4) Pracowniczy Punkt Konsultacyjny,

5) Zespół Interwencji Kryzysowej przy MOPR,

6) Miejski Zespół Interdyscyplinarny,

7) Punkt Konsultacyjny w Izbie Wytrzeźwień,

8) Punkt Pomarańczowej Linii przy Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej,

9) Zespół Interwencyjno – Konsultacyjny Programu „Lepiej razem niż osobno”,

10) Stowarzyszenie Klub Abstynentów „Nowe Życie” z dzielnicowymi punktami Klubu w Mikulczycach, Rokitnicy, Kończycach i Zaborzu,

11) Stowarzyszenie „Żyj i daj żyć” na rzecz adaptacji osób uzależnionych i ich rodzin do społeczeństwa z dzielnicowym punktem w Biskupicach,

12) Spółdzielnia Socjalna "Skuteczni,"

13) Fundacja "Pomost",

14) Grupy samopomocowe dla osób uzależnionych (w ilości 11),

15) Grupy samopomocowe rodzinne dla osób współuzależnionych (w ilości 4),

16) Grupa samopomocowa dla dorosłych dzieci alkoholików,

17) Grupy samopomocowe w Areszcie Śledczym i Zakładzie Karnym,

18) Świetlice socjoterapeutyczne:

- a) 5 przy Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie dla ok. 110 dzieci
- b) 1 przy SPZOZ Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień,

19) Placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego (świetlice) dla ok. 500 dzieci:

- a) Zgromadzenie Karmelitanek Misjonarek,
- b) Stowarzyszenie "Fenix",
- c) Stowarzyszenie "Kontakt",
- d) Stowarzyszenie "Nasza Szkoła-Nasz Dom",
- e) Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Diecezji Gliwickiej,
- f) Towarzystwo Pomocy Im. Św. Brata Alberta, Koło Zabrzeńskie,
- g) Zabrzeńskie Towarzystwo Rodziców, Opiekunów i Przyjaciół Dzieci Specjalnej Troski,
- h) Dom Dziennego Pobytu "Rodzina" Caritas Diecezji Gliwickiej,
- i) Parafia Ewangelicko-Augsburska,
- j) Stowarzyszenie Integracyjne "Aiuto",
- k) Stowarzyszenie "Salos Splot-Sport",
- l) Fundacja Rozwoju Edukacji i Pomocy Społecznej,
 - ł) Fundacja "Betlehem Dom Chleba",
- m) Caritas Parafii Św. Wojciecha,

20) Pozostałe podmioty:

- a) Polski Związek Głuchych,
- b) Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Archidiecezji Katowickiej,
- c) Stowarzyszenie „Guido”,
- d) Caritas Diecezji Gliwickiej,
- e) Fundacja „Andrzej”,
- f) Uczniowski Klub Sportowy „Trampkarz”,
- g) Obywatelski Ruch Bezrobotnych,
- h) Stowarzyszenie „Wielka Flota Zjednoczonych Sił”,
- i) Zabrzeńskie Stowarzyszenie na Rzecz Profilaktyki i Pomocy Rodzinie „Droga”,
- j) Fundacja Górnika Zabrze-Ośrodek Kibice Razem,
- k) Domy Pomocy Społecznej w tym Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle, psychicznie chorych,
(5 na terenie Zabrze)

21) W zorganizowanym wypoczynku letnim dla dzieci wzięło udział: w roku 2015 - 629 dzieci, w roku 2016 - 629 dzieci, w roku 2017 - 663 dzieci

§ 2.

CELE

Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii

na rok 2017 w Mieście Zabrze, stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalany jest corocznie a finansowany jest ze środków własnych, pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Program zawiera zadania będące odpowiedzią na aktualne potrzeby lokalne oraz istniejące zasoby instytucjonalne, służące rozwiązywaniu problemów związanych z uzależnieniami.

Podstawowym założeniem Programu jest kontynuacja wypracowanych metod rozwiązywania problemów uzależnień, zapewnienie dostępności do systemu leczenia osobom uzależnionym i pomocy osobom współuzależnionym. Ważnym zadaniem jest inicjowanie i wspieranie przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów i struktury spożywania napojów alkoholowych oraz eliminowania używania substancji psychoaktywnych. W działaniach profilaktycznych uwzględniono również uzależnienia behawioralne.

Program zakłada kontynuację szerokiej edukacji z wykorzystaniem środków masowego przekazu tj. radia, prasy, telewizji i internetu. Wskazuje również alternatywne formy spędzania wolnego czasu, stawia na warsztaty kształtujące umiejętności radzenia sobie ze stresem oraz sytuacjami trudnymi na różnych etapach życia.

1. Wspieranie programów profilaktycznych i działań społeczności lokalnych na rzecz zapobiegania używania alkoholu oraz innych środków psychoaktywnych przez mieszkańców Zabrza:

1) Mierniki (w treści programu oznaczone jako *)

- a) liczba programów profilaktycznych i imprez bezalkoholowych,
- b) liczba klubów, stowarzyszeń promujących zdrowy tryb życia,
- c) liczba dzieci i młodzieży biorąca udział w programach profilaktycznych,

2. Zmniejszenie natężenia problemów już istniejących poprzez: wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemem alkoholowym lub narkotykowym, ograniczenie dostępności substancji psychoaktywnych, poprawa bezpieczeństwa poprzez zwiększenie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

1) Mierniki (w treści programu oznaczone jako **)

- a) liczba osób zgłaszających się do OPIŁU,
- b) liczba rodzin (osób) z problemem alkoholowym objętych pomocą MOPR,
- c) liczba rodzin z problemem narkotykowym objętych pomocą MOPR,
- d) liczba osób korzystających z punktów konsultacyjnych MOPR i Izby Wytrzeźwień,
- e) liczba kontroli/interwencji prowadzonych przez Straż Miejską,
- f) liczba interwencji Policji,
- g) liczba ujawnionych przypadków prowadzenia pojazdów mechanicznych przez osoby nietrzeźwe.

3. Zwiększenie dostępności świadczeń w zakresie terapii, rehabilitacji oraz reintegracji społecznej poprzez rozwój specjalistycznych placówek realizujących programy profilaktyczno-terapeutyczne oraz programów dla osób uzależnionych i współuzależnionych poprzez: objęcie leczeniem i rehabilitacją coraz większej grupy osób uzależnionych, poszerzenie sieci placówek terapeutycznych oraz oferty terapeutycznej dla osób uzależnionych i ich rodzin, rozwój pomocy psychologicznej dla ofiar przemocy w rodzinie, wspieranie zatrudnienia socjalnego.

1) Mierniki (w treści programu oznaczone jako ***)

- a) liczba pacjentów pierwszorazowych w OPIŁU,
- b) liczba udzielonych porad indywidualnych w OPIŁU,
- c) liczba porad grupowych w OPIŁU,
- d) liczba przyjęć w Oddziale Terapii Uzależnień,
- e) liczba przyjętych wniosków MKRPA,
- f) liczba porad w ZIK,
- g) liczba interwencji Policji w związku z przemocą domową,
- h) liczba sporządzonych „Niebieskich Kart”,
- i) liczba personelu przeszkolonego.

§ 3.

ZADANIA

Zgodnie z intencją ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, Rada Miasta przyjmuje następujące zadania w realizacji programu:

1. Zadania w zakresie działalności profilaktycznej:

- 1) finansowanie i prowadzenie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, a także ich rodziców oraz nauczycieli i pedagogów w szkołach, świetlicach, placówkach oświatowych i ochrony zdrowia na terenie Zabrze – np. NOE, Debata, Korekta, Lepiej Razem niż Osobno, ogólnopolskich kampanii medialno-profilaktycznych m.in. Powstrzymaj pijanego kierowcę, Zachowaj trzeźwy umysł, Wyhamuj w porę, Cięża bez alkoholu, prowadzenie programu „Pomarańczowa Linia”, innych kampanii i akcji trzeźwościowych,
- 2) szkolenie różnych grup zawodowych stykających się w swoim środowisku z problemami uzależnień, zwłaszcza:
 - a) członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - b) nauczycieli i pedagogów,
 - c) kuratorów sądowych,
 - d) policjantów,
 - e) funkcjonariuszy Straży Miejskiej,
 - f) pracowników pomocy społecznej,
 - g) pracowników podstawowej opieki zdrowotnej (w szczególności lekarzy rodzinnych, pielęgniarek),
 - h) pracowników placówek profilaktyczno-terapeutycznych (m.in. terapeutów uzależnień, konsultantów MOPR i ZIK),
 - i) pracodawców,
 - j) pracowników Izby Wyrzeźwień,
 - k) sprzedawców napojów alkoholowych i właścicieli, menadżerów punktów sprzedaży alkoholu,
- 3) organizowanie i finansowanie badań dot. m.in. zjawiska sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim w sklepach i lokalach gastronomicznych na terenie miasta Zabrze, przeprowadzanie sondaży, ekspertyz, badań pozwalających diagnozować używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną z terenu Zabrze, prowadzenie badań pozwalających ocenić realizację programów profilaktycznych,
- 4) realizacja programu wczesnego rozpoznawania problemu alkoholowego i narkotykowego wśród dzieci i młodzieży,
- 5) opieka nad dziećmi i młodzieżą z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz rodzin z problemem alkoholowym i narkotykowym poprzez prowadzenie i finansowanie placówek wsparcia dziennego oraz Ośrodków Kuratorskich,
- 6) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo – rekreacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 7) organizowanie i finansowanie programów profilaktycznych w Schronisku im. św. Brata Alberta,
- 8) finansowanie programów profilaktyczno – rehabilitacyjnych prowadzonych przez stowarzyszenia trzeźwościowe,
- 9) rozpowszechnianie w lokalnych środkach masowego przekazu informacji dotyczących profilaktyki i leczenia uzależnień,
- 10) organizowanie imprez bezalkoholowych i antynarkotykowych (sportowych, uroczystości) dla dzieci, młodzieży i dorosłych m.in.:
 - a) Dzień Trzeźwości,
 - b) sierpień 2018 – miesiącem trzeźwości,
 - c) wrzesień 2018 – miesiącem z FAS,
 - d) "Łańcuch Czystych Serc",
 - e) festyny rodzinne – bezalkoholowe,
 - f) konferencje, debaty profilaktyczne
 - g) dyskoteki, koncerty i zabawy bez substancji psychoaktywnych,

- h) zloty i rajdy trzeźwości,
- 11) prowadzenie pedagogiki i profilaktyki ulicznej (streetworkerzy),
 - 12) organizowanie seminariów, kongresów, debat i pikników na temat profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień (m.in. alkoholowych, narkotykowych),
 - 13) udział w lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich akcjach i kampaniach trzeźwościowych i antynarkotykowych,
 - 14) kontrola przez członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na podstawie upoważnienia organu zezwalającego, przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych (np. informacje o szkodliwości alkoholu, zakazie sprzedaży nieletnim i nietrzeźwym),
 - 15) organizowanie i finansowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym, przemocy w rodzinie i innych uzależnień,
 - 16) finansowanie zakupu publikacji i czasopism związanych z problematyką uzależnień, m.in. dla bibliotek i czytelní,
 - 17) działalność profilaktyczna Wczesnej Interwencji dla dzieci z podejrzeniem FAS – Płodowym Zespołem Alkoholowym oraz dla ich rodziców i opiekunów,
 - 18) organizacja i propagowanie poradnictwa obywatelskiego, zawodowego i psychologicznego, zwłaszcza dla osób z grup zagrożonych marginalizacją,
 - 19) realizacja programów profilaktyczno-zdrowotnych ujętych w Uchwale Rady Miasta Zabrze w sprawie przyjęcia programów polityki zdrowotnej dla mieszkańców miasta Zabrze w latach 2016-2018.

2. Zadania zgodne z drugim celem operacyjnym Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020
pn.: "Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi", w ramach

- 1) Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii
- 2) Krajowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

3. Zadania w zakresie przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach:

- 1) realizacja programów profilaktycznych w szkołach nauki jazdy, m.in. dla kierowców zawodowych,
- 2) współpraca z instytucjami, które w zakresie swoich działań związane są z ruchem drogowym, w szczególności z Policją,
- 3) finansowanie zakupu urządzeń do mierzenia stężenia alkoholu w wydychanym powietrzu, oraz urządzeń do mierzenia zawartości narkotyków w ślinie,

4. Zadania w zakresie zmniejszenia natężenia problemów już istniejących:

- 1) wspieranie organizacji pozarządowych w zakresie prowadzenia i organizowania placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży,
- 2) współpraca członków Komisji z kuratorami sądowymi wykonującymi nadzór nad osobami poddanymi leczeniu odwykowemu,
- 3) prowadzenie dyżurów telefonicznych oraz telefonicznych konsultacji specjalistycznych,
- 4) funkcjonowanie Zespołu Interwencji Kryzysowej dla ofiar przemocy w rodzinie,
- 5) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe oraz narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, doskonalenie metod pracy interwencyjnej w rodzinie w sytuacji przemocy w rodzinie, w której występuje także problem alkoholowy, w ramach procedury "Niebieskiej Karty,"
- 6) zwiększenie dostępności i podniesienie jakości oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- 7) doskonalenie i upowszechnianie standartów interdyscyplinarnej pracy na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 8) działalność profilaktyczna prowadzona w Izbie Wytrzeźwień,
- 9) wspieranie i pomoc w realizacji programów terapeutyczno – rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych i ich rodzin,

- 10)wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii,
- 11) wspieranie działalności stowarzyszeń abstynenckich w zakresie profilaktyki i pracy z grupami ryzyka, rehabilitacja osób uzależnionych i ich rodzin, służące rozwiązywaniu problemów uzależnień,
- 12)kontrola realizacji zezwoleń na sprzedaż alkoholu oraz rygorystyczne cofanie zezwoleń w przypadku nieprzestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości, ze szczególnym zwróceniem uwagi na sprzedaż alkoholu osobom nieletnim,
- 13)podejmowanie interwencji oraz występowanie przed sądem jako oskarżyciel publiczny w związku ze złamaniem zakazu sprzedaży alkoholu niepełnoletnim lub nietrzeźwym oraz złamaniem zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych,
- 14)opiniowanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu pod względem zgodności usytuowania i ilości punktów sprzedaży z uchwałami Rady Miasta,
- 15)działania profilaktyczne w jednostkach pomocy społecznej w tym zakupy urządzeń do mierzenia stężenia alkoholu w wydychanym powietrzu.

5. Zadania w zakresie leczenia, rehabilitacji oraz reintegracji społecznej:

- 1)informowanie o możliwościach leczenia odwykowego i jego skuteczności oraz zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i używania substancji psychoaktywnych,
- 2)motywowanie osób uzależnionych do leczenia i kierowanie wniosków do sądu o wszczęcie postępowania w sprawie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
- 3)zlecanie i przeprowadzanie wywiadów środowiskowych na potrzeby Zespołu Orzekającego Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 4)zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków poprzez finansowanie programu zdrowotnego "Program zwiększenia dostępności i jakości oddziaływań profilaktyczno-terapeutycznych dla osób z problemem uzależnienia ich rodzin oraz promocja zdrowego stylu życia dla mieszkańców z terenu miasta Zabrze",
- 5)prowadzenie działalności SPZOZ Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień,
- 6)wspieranie działalności Klubu Abstynentów z dzielnicowymi punktami,
- 7)funkcjonowanie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz koordynatora ds. profilaktyki i leczenia uzależnień,
- 8)wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrum integracji społecznej, klubu integracji społecznej, wspieranie spółdzielni socjalnej.

6. Zadania na rzecz ograniczenia populacji osób pijących ryzykownie i szkodliwie:

- 1)wdrażanie do podstawowej opieki zdrowotnej programów wczesnego rozpoznawania i interwencji (WRKI) wobec osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie,
- 2)finansowanie szkoleń dla personelu medycznego w obszarze WRKI, w szczególności dla lekarzy i pielęgniarek podstawowej opieki zdrowotnej,
- 3)finansowanie zakupu materiałów edukacyjnych dla personelu medycznego i pacjentów podstawowej opieki zdrowotnej w zakresie WRKI.

§ 4.

REALIZACJA PROGRAMU

1. Podmioty zaangażowane w realizację niniejszego Programu na terenie Miasta Zabrze:

- 1)SPZOZ Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień,
- 2)SPZOZ Ośrodek Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych,
- 3)Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie,
- 4)Miejski Zespół Interdyscyplinarny,
- 5)Zabrzańskie Centrum Świadczeń Rodzinnych,

- 6)stowarzyszenia trzeźwościowe,
- 7)Policja,
- 8)Straż Miejska,
- 9)Sąd Rejonowy,
- 10)Izba Wyrzeźwień,
- 11)prasa, radio, telewizja, m.in. Zabrzeński Informator Samorządowy, Głos Zabrze i Rudy Śląskiej, Nowiny Zabrzeńskie, Radio Silesia, Dziennik Zachodni,
- 12)niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej,
 - 13)placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- 14)stacjonarne ośrodki leczenia odwykowego,
- 15)Politechnika Śląska
- 16)szkoły i placówki oświaty,
- 17)Areszt Śledczy i Zakład Karny,
- 18)Miejska Biblioteka Publiczna,
- 19)organizacje pozarządowe, Kościół Katolicki, inne kościoły i związki wyznaniowe realizujące gminny program profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii,
- 20)inne instytucje zajmujące się problematyką uzależnień.

2. Program jest realizowany przez:

- 1)Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miejskiego w Zabrzu,
- 2)Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 3)jednostki miejskie, w szczególności: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu, Izbę Wyrzeźwień w Zabrzu,
- 4)inne podmioty działające w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

3. Na wszystkich etapach realizacji programu z powyższymi jednostkami współpracują koordynator ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołana zarządzeniem Prezydenta Miasta Zabrze.

4. Za udział w każdym posiedzeniu plenarnym i zespołach problemowych ujętych w Regulaminie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz 847) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 września 2017 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej, które wejdzie w życie w dniu 1 stycznia 2018 r.

5. Plan wydatków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 rok wynosi 3 100 000 zł i jest ujęty w planie budżetowym Uchwały Budżetowej Miasta Zabrze na 2018 r.

6. Objasnienia skrótów użytych w treści programu:

MKRPA – Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

MOPR – Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie,

OPIŁU – Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień,

ZIK – Zespół Interwencji Kryzysowej,

SPZOZ - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej,

FAS - (ang. fetal alcohol syndrome), alkoholowy zespół płodowy.